

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND, OHIO, MONDAY MORNING, FEBRUARY 16, 1959

STEV. LVIII.—VOL. LVIII.

NO. 32

Novi grobovi

Joseph Durn

Zadet od srčne kapi je preminul na svojem domu na 16122 Huntmere Ave. splošno poznani Joseph Durn, star 63 let. Tukaj zapušta soprogo Mary, rojeno Spenko, doma iz Graza, Austrija, sina Raymonda, hčer Florence Allen, 1 vnuka, sestre Louise Marmolja in Amalia Kern ter več drugih sorodnikov. Rojen je bil v Gradišču pri Vipavi, kjer zapušta brata Franka in več drugih sorodnikov. Tukaj je bil val 47 let. Od leta 1927 do leta 1955 je vodil trgovino na 15605 Waterloo Rd. Bil je jako aktiven na društvenem in kulturnem polju ter je bil med ustanovitelji dram. Društvam Anton Verovšek, pevskega zbora Jadran in Slov. Del. Doma, kjer je bil odbornik. Bil je član in sedajni in večletni tajnik Društva V Boj št. 53 SNPJ; pri SNPJ je bil tudi v glavnem odboru; Društva jezero št. 27 SDZ. Pogreb bo danes popoldne ob treh iz Jos. Zele in Sinovi pogreb, zavoda na 458 E. 152 St. na Knollwood pokopališče.

John Glavic

Po daljšem bolehanju je preminul v Euclid-Glenview bolnišnici John Glavic st., star 69 let. Stanujoč na 1277 E. 169. St. Tukaj zapušta soprogo Rose, roj. Flis, doma iz Velikega Lipovca, fara Ajdovec na Dolenjskem, otroke: Johna ml., ki vodi Glavic Motors na E. 185. St., Josepha v Chardonu, Rose Carr v Timberlake, Hermine Schrantz, Har-rya, Williams, 12 vnukov ter več drugih sorodnikov. Rojen je bil v vasi Moskuic pri Žužemberku. Tukaj je bival 52 let. Bil je član Društva Blejsko Jezero št. 27 SDZ, Društva Washington št. 32 ZSZ. Zaposlen je bil pri Amer. Steel & Wire Co. 49 let, zadnja 4 leta je bil vpokojen. Pogreb se vrši v sredo jutraj ob 8:45 iz Jos. Zele in Sinovi pogreb. zavoda na 458 E. 152. St. v cerkev Marije Vnebovzete ob 9:30, nato na All Souls pokopališče.

Charles Horvath

Včeraj popoldne je umrl v Glenciff Sanitarium 72 let stari vdovec Charles Horvath, s 433 E. 160. St., doma na Madžarskem. Bil je pleskar in mizar. Zapustil je sina Emila Smigelsky, dva vnuka, nečaka Josepha Orahoske in svaka Roberta Fazio. Pogreb bo iz Grdinovega pogreb. zavoda na Lake Shore Blvd. v sredo.

Mary Walters

V petek je umrla v Charity bolnišnici 72 let stara vdova Mary Walters s 1325 E. 40. St., rojena v Nemčiji. Mož Frank ji je umrl 1. 1951. Pokojna je bila mati: Charlotte Germ, Henrya, Anne Jaster, Helene Flick in Franka Jr., stara mati 14 in enkrat prastara mati. Zapustila je tudi brata Johna Schober. Pogreb bo iz Grdinovega pogreb. zavoda na E. 62. St. ob 9:45 danes v cerkev sv. Petra ob 10:30, nato na Kalvarijo.

— S posebnim zakonom Kongresa je bila 1. 1919 uzakonjena mornariška godba.

Vremenski
prerok
pravi:

Oblačno in topleje. Najvišja temperatura čez dan 45, najnižja ponoči 25.

CIPRSKI SPOR SE BLIŽA SVOJI KONČNI REŠITVI

Jutri se sestanejo v Londonu predstavniki Grčije, Velike Britanije in obeh delov ciprskega prebivalstva k razgovorom, ki naj privedejo h končnemu sporazumu in podpisu dogovora o bodoči ureditvi otoka. — Sodijo, da bodo razgovori potekali gladko in da bodo skoro končani.

LONDON, Vel. Brit. — Pogajanja med Britanijo, Turčijo in Grčijo so tako daleč napredovale, da že delajo priprave za končni slovesni podpis sporazuma, ki bo rodil novo republiko Ciper.

Francozi in Tuniziji so si zopet v laseh

Francoška letala so v borbi z alžirskimi uporniki, ki so skušali prodreti iz Tunizije v Alžirijo, streljala na tunizijsko vas.

TUNIS, Tun. — Tunizijska vlada je v Parizu strogo protestirala zaradi napada francoskih vojaških letal na tunizijsko obmejno vas Alepratna, pri čemer je bilo 8 oseb ranjenih, dve pa mrtvi. Napad naj bi se bil dogodil v soboto zjutraj.

Napetost med obema vlada-ma je nastala v zadnjih dneh zaradi tega, ker je Tunizija dala prijeti 13 Francozov v Tuniziji, češ, da so v deželi vohunili v korist Francije. Dva člana diplomatskega zastopstva, ki sta bila obdolžena sodelovanja pri vohunjenju sta odletela včeraj v Francijo.

Francozi so zgradili vzdolž tunizijske meje z elektriko napojeno žično ograjo, ki naj bi onemogočila prehode preko meje in podpiranje upornikov iz Tunizije. Uporniki so v zadnjih tednih skušali ponovno to ograjo na več krajih prebiti. V petek in soboto je prišlo med francoskimi četami in skupino alžirskih upornikov, ki je hotela prebiti žične ovire, do borbe, v kateri je padlo po francoskih virih preko poldrug sto upornikov. Uporniki viri trdijo, da se je prodor posrečil in da je prišlo do borbe dejansko le med njihovo zaščitnico in francoskimi oddelki. Da je pri tem padlo lahko tudi kaj na tunizijsko stran, je prav verjetno. Toda za to je brez dvoma odgovorna do neke mere Tunizija sama, ki dovoljuje, da se alžirski uporniki na njenih tleh vežbajo, napadajo od tam Alžirijo in se v stiski pred Francozi zopet tja umikajo.

V Parizu trdijo, da je položaj "skrajno resen".

Rayburn za nadaljno podpiranje podeželskih električnih zadrug

WASHINGTON, D. C. — Predsednik Predstavnikega doma Sam Rayburn je napovedal, da bo demokratska večina kmalu sprejela zakon, ki bo dal popolno avtonomijo National Rural Electric Cooperative Association. Demokrati bodo tudi zavrnili predsednikov predlog, da se zviša obrestna mera posojilom za električne naprave in napeljave v podeželju na 4%, kolikor vlado samo velja denar, ki ga posojuje farmarjem. Sedanja obrestna mera je 2%.

Rayburn je dejal: Če vlada podpira železnice, pomorsko prevoznitvo, in razna druga podjetja, naj pa v tej obliki podpre še farmarje, ki so podpora najbolj zaslužili, zlasti pa za-

Osnovo sporazuma so podpisali v Švici. Predvideva tole: V enem letu naj bi otok Ciper postal samostojna republika. Vojaška oporišča Velike Britanije bodo ostala nedotaknjena, sicer pa Velika Britanija ne bo imela nobene oblasti več na otoku. Sporazum vsebuje že osnovna določila bodoče ustave in drugih osnovnih zakonov nove republike. To je potrebno, ker sicer ne bi bilo mogoče doseči soglasja grške večine in turške manjšine prebivalstva. Vsak del ima vlado svoje matične države na svoji strani.

Tako se je zgodilo, da so v ljudstvu na otoku, ki na zunaj nima nobenih zvez z Grčijo, ne s Turčijo, sklepele kar tri vlade. Sporazum je določil, da bo pravica manjšine popolnoma zavarovana, Turki bodo kot državljani nove republike uživali avtonomijo v vsem, kar so zahtevali.

H končnim pogajanjem in k podpisu pogodbe so povabili še voditelje prebivalstva: nadškof Makarios bo prišel kot voditelj ciprskih Grkov, ki so se upirali britanski nadoblasti in vodili proti njej oborožen upor že od leta 1950. Zahtevali so združitev otoka z Grčijo, pa so tudi s posebno republiko zadovoljni, samo, da se angleškega protektorata in nadoblasti znebe. Kot vodja muslimanske manjšine bo prišel k slovesnostim v London dr. Fazil Kutchuk. Napovedan je tudi prihod predsednikov turške in grške vlade.

Povsod izgleda, da je sporazum naletel na odobravanje, le britanski tajnik za kolonije Alan Lennox-Boyd se menda upira. Delavska opozicija je to v parlamentu že podčrtala in napovedala, da bo v vladi radi Ciper da se nastala kriza.

Komunisti na otoku in iz Moskve napadajo sporazum kot "popolno izdajo resničnih želja in ciljev ciprskega prebivalstva."

"To je sporazum v korist kolonialnih sil", "sporazum proti miru", "najhujša zahrbnost" — gromi radio iz Moskve. Komunistično časopisje na otoku in drugod pritrjuje in te krilatice ponavlja.

Bivši diktator Batista išče zatočišče v Liberiji!

PORT-AU-PRINCE, Haiti. — Kot smo poročali, bi se diktator Trujillo rad znebil bivšega kubanskega samodržca Batiste, ki se res ne ve kam obrniti. Sedaj se je obrnil na predsednika črne republike Liberije v Afriki s prošnjo, naj mu da azil. Pravijo, da je Liberija pripravljena, da da Batisti zatočišče.

Kdo bi si mislil, da bodo črne republike dajale politične azile belim diktatorjem!

druge farmarjev, ki žrtvujejo za elektrifikacijo podeželja in imajo neprecenljive zasluge za gospodarski dvig farmarstva.

Sin usrelil svojega očeta

AKRON, O. — V petek je komaj 14 let stari Jesse J. Lester ustrelil svojega 48 l. starega očeta v njunem domu. Oče je bil do otrok skrajno surov in strog. Vedno znova je vsem štirim grozil, da jih bo razsekjal na kosce in zagrebel v zemljo šest čevljev globoko.

Ko je v petek zvečer prišlo do ponovnega prepira, je 14 letni Jesse pobegnil v spalnico, vzel puško in očeta, ki je grozeče sledil na stopnicah v gornje prostore, ustrelil.

Oblasti se nagibljejo k temu, da bil uboj proglasil za "samoo- obrambo", vendar preiskava še ni zaključena.

Fidel Castro je prevzel načelstvo vlade Kube

Začasna kubanska vlada je odstopila, ker je bil njen predsednik prepričan, da je najboljši, da se vodstvo revolucije in vlade združi v eni roki.

HAVANA, Kuba. — Jose Miró Cardona, predsednik začasne vlade, je izjavil, da je čas, da njegova vlada odstopi. Izdala je novo ustavo, po kateri bo mogoče organizirati deželo, in poskušala uvesti v njej zopet red in mir. Pri tem je imela vrsto skoro nepromostljivih težav, med tem ko je vodja revolucije Fidel Castro užival svojo slavo in govoril o svojih načrtih. Cardona je ponudil predsedniku republike Urutitji odstop svoje vlade, ker da je za državo najboljši, če se vodstvo revolucije in vodstvo vlade združi v eni roki.

Predsednik republike je odstop vlade sprejel in ponudil sestavo nove vlade Fidelu Castru. Ta je ponudbo sprejel in napovedal sestavo svoje vlade do danes. Tako bo Castro prevzel odgovornost tudi za redno upravo dežele in za njeno blagostanje. Tu bo imel priložnost pokazati svoje upravniške in gospodarske sposobnosti, še preden bo kandidiral za predsednika republike pri prihodnjih volitvah. Da bi mu kandidiranje omogočili, so starostno dobo kandidatov znižali od 35 na 30 let.

Vojaško sodišče je dovolilo novo razpravo proti majorju Blancu, ki je bil v začetku razprav proti "vojnim zločinem" v Sportni palači sredi Havane obsojen na smrt.

Attlee potuje po Ameriki

WASHINGTON, D. C. — Bivši predsednik vlade Velike Britanije delavski voditelj Attlee je prišel v Združene države in bo v več mestih imel predavanja o bodočnosti Evrope, o bodočem razvoju demokracije in o britanskih in ameriških sredstvih, ki jih uporabljajo demokracije sile obeh držav, da dosega demokracije ustanove svoje uspehe.

Miši v gledališču končale predstavo v Rimu

RIM, It. — Pristaši pokojnega diktatorja Benita Mussolinija so pretekli teden dvakrat prečeli predstavo v gledališču, pri kateri je bil fašistični diktator prikazan neugodno.

S svilenimi padali so spustili s balkonov v dvorano žive miši, ki so povzročile zlasti med ženskami pravi preplah.

DULLES OSTANE NA ČELU DRŽAVNEGA TAJNIŠTVA

Kljub temu, da so zdravniki ugotovili, da ima državni tajnik John Foster Dulles raka, bo ta po besedah predsednika Eisenhowerja ostal na svojem mestu, začasno seveda na bolniškem dopustu. — Med zavezniki v Evropi vlada zaradi bolezni Dullesa v tem tako važnem trenutku odnosajev med Zahodom in Vzhodom velika zaskrbljenost.

WASHINGTON, D. C. — Državnega tajnika Johna F. Dullesa so v petek zjutraj operirali na kili, pri tem so ugotovili, da jim pred dvema leti ni uspelo popolnoma izrezati rakastih celic in da se rak v črevesju razvija dalje. O stanju Dullesa so zdravniki obvestili tako njega samega kot tudi njegovo družino in Belo hišo. Predsednik Eisenhower je odšel Dullesa obiskat v bolnišnico, pa nato izjavil, da bo Dulles ostal državni tajnik in da se bo vrnil na svoje delo takoj, ko se mu zdravje zopet okrepi.

Zdravniki trdijo, da je vrsta raka, ki se je lotil Dullesa počasna in da je mogoče zboljšanje zdravja v taki meri, da lahko bolnik svoje posle redno vrši. Dullesu zdravijo z radijskim obsevanjem. Na popolno ozdravljenje ne računajo, upajo pa, da se bo toliko okrepil, da bo lahko skoro nemoteno vršil posle državnega tajnika, čeprav morda ne več v takem obsegu kot doslej.

Ugibanje o nasledniku

Kljub Eisenhowerjevi izjavi, da bo ostal Dulles na svojem mestu, ugibljejo v prestolnici o možnih njegovih naslednikih. Med njimi omenjajo na prvem mestu sedanjega državnega podtajnika Herterja, ki da ima v diplomatskih poslih že kar dosti skupšnje iz prejšnjih let, dalje drugega državnega taj. Dillona, ki se je baje izkazal dosti spretneje in uživa veliko zaupanje Dullesa.

Med možnimi nasledniki omenjajo tudi gen. Gruntherja, predsednika Ameriškega Rdečega križa in Eisenhowerjevega osebnega prijatelja. Ta Evropo dobro pozna, ker je bil med vojno Ikov načelnik glavnega stanja, kasneje pa poveljnik NATO sil v Evropi. Na tem položaju si je pridobil polno zvez in osebnih prijateljskih stikov ne samo z vojaškimi vodji v Evropi, ampak tudi s političnimi voditelji.

Zaskrbljenost med zavezniki

BONN, Nem. — Johna Foster Dullesa so sicer v zaveznikih prestolnicah velikokrat kritizirali, pa so ga vendar spoštovali. Njegova nepopustljivost do Sovjetske zveze je prišla naravnost že v pregovore in splošne dovptje. Levičarski časniki, ki so si hoteli pridobiti priljubljenost v javnosti, so ga izbrali ponovno za cilj svojih napadov na Ameriko, njeno "nedoraso" pojmovanje svetovnih razmer in njeno "togo" zunanjo politiko. Vodniki vlad in zunanji ministri so njegove besede upoštevali in tudi cenili. Zavedali so se predobro, da je možno proti Sovjetiji nastopati le z odločnostjo in če treba s tveganjem oboroženega spopada.

V zunanjih ministrstvih zaveznikih vlad, posebno t. d., sedaj resno razmišljajo in skrbijo, v koliko bo mogel Dulles sam voditi razgovore s Sovjeti, ki so na vidiku, v koliko bo bolezen vplivala na njegovo odločnost in jasno presojanje položaja, pa tudi na stališča, ki jih bodo zaradi tega zavzemali Sovjeti.

Svobodni svet priznava, da je boljše, da ima ladja sredi toka krmarja, pa čeprav ima napake, kot pa da bi bila brez nje.

Iz Clevelanda in okolice

Razprodaja se nadaljuje — Pri Anzlovvarju na 6214 St. Clair Ave. še vedno razprodajo razno blago po znižanih cenah. Podrobnosti v oglašju!

Stari odbor ostane —

Društvo sv. Cecilije št. 37 SDZ ima za 1959 ves stari odbor. Seje so vsako 2. sredo v mesecu ob osmih sv. v SND na St. Clair Ave., soba 4, staro poslopje.

Banket dobro obiskan —

Banket, ki so ga v čast Petru II. Karadjordjeviću priredile v soboto zvečer v hotelu Cleveland srbske organizacije, je bil nepričakovano dobro obiskan. Namesto 400 pričakovanih gostov jih je prišlo kar 1.200, med njimi tudi nekaj Slovencev.

Stalni odbor štirih sil naj rešuje nemško vprašanje

BERLIN, Nem. — Na pobudo kanclerja Adenauerja so zapadne sile začele premišljevat o načrtu, da bi vprašanje Nemčije izročile posebnemu odboru, ki bi ga sestavljali visoki uradniki vseh štirih velesil, ki so po drugi svetovni vojni okupirale Nemčijo, in obeh Nemčij, Zapadne in Vzhodne. Ta odbor bi stalno zasledoval razvoj v obeh nemških državah, sprejemal predloge z obeh strani in izvajal študije o vseh pobudah, ki bi zadevale vprašanje združitve Nemčije in nemškega naroda.

Zapadne sile so sprejele načrt, da bi se v aprilu sestali zunanji ministri. Potem bi se vse točke, ki zadevajo nemško vprašanje, izročile stalnemu odboru zastopnikov. Tam bi se stekale vse zadeve Nemčije in srednje Evrope, ki bi bile sporne med sovjetsko vlado in zapadnimi vlada-mi. Odbor bi pretresal vsako vprašanje s stališči vseh udeleženi vlad in poročal zunanjim ministrom, ki bi v ta namen imeli sestanke, kadarkoli bi bilo nujno, oziroma vsaj na vsakega pol leta.

Stalno sodelovanje in preiskovanje višjih spornih vprašanj upajo, da bi približalo stališče in pospešilo sporazumne rešitve. Sovjeti se o predlogu še niso izjavili, Zah. Nemčija ga je sprejela in zapadne sile so izrazile mnenje, da bi bil spremljiv in koristen.

Umrljivost za jetiko padla za polovico

ZENEVA, Šv. — Svetovna zdravstvena organizacija je objavila, da se je umrljivost zaradi tuberkuloze s pomočjo novih zdravil znižala za polovico tekom zadnjih petih let.

NAJNOVEJŠE VESTI

RIM, It. — Antonio Segni, krščanski demokrat, je uspel postaviti vlado iz samih članov krščansko-demokratske stranke in upa, da bo v parlamentu dobil zaupnico s podporo liberalcev in monarhistov.

WASHINGTON, D. C. — Tri zahodne sile so poslale Sovjetski zvezi odgovore na njene predloge o umiku zasedbenih čet iz Zah. Berlina in na predlog o sklenitvi mirovne pogodbe z Nemčijo. Sovjetske predloge in zahteve so gadko zavr-nile, pripravljene pa so o obeh vprašanjih razpravljati na sestanku zunanjih ministrov, ki naj bi bil v aprilu.

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week in July

Publisher: Victor J. Knaus; Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$12.00 na leto; \$7.00 za pol leta; \$4.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$3.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$12.00 per year; \$7.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Friday edition \$3.00 for one year

Entered as second class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

83

No. 32

Mon., Feb. 16, 1959

Ustoličenje tovariša Hruščeva

Letošnji kongres ruske komunistične stranke je bil sklican z uradnim namenom, da odobri novo gospodarsko sedemletko in z njo vred tudi gospodarsko politiko, kot si jo zamišlja tovariš Hruščev. Kongres je naravno odobril sedemletko točno z isto vsebino, ki jo je Hruščev napovedal že novembra lanskega leta. Kongres jo je spremenil samo v nekaterih podrobnostih, morda radi lepšega, da pokaže svetu, da imajo tudi ostali tovariši besedo pri usmerjanju gospodarske politike. Edino, kar so si res dovolili, verjetno po predhodnem sporazumu s Hruščevim, in je res zanimivo, je črtanje osebne dohodnine iz sedemletke. Tega črtanja se veselijo samo vodilne plasti novega ruskega razreda, ki imajo velike dohodke, kot so visoki partijski in vladni uradniki, generali, maršali, voditelji industrije itd.; ljudske množice pa tako ali tako živijo v revščini in dohodnine ne zmorejo niti pri najboljši volji.

Usoda nove sedemletke bo verjetna podobna usodi prejšnjih petletk. Nekaj ciljev bo doseženih, še več jih bo pokopanih. Vkljub temu ima sedemletka svoj pomen. Pove, da bo rusko gospodarstvo še naprej ostalo pod partijskim vodstvom, da bo še naprej vse "planirano", da bo še naprej gospodarsko udejstvovanje usmerjala politika in ne gospodarske potrebe, in ga bo še zmeraj glavni namen vse produkcije povečanje komunistične vojaške moči in pa ustvarjanje zmede na mednarodnih trgih. Rusko gospodarstvo je tekom desetletij postalo vkljub velikim napakam posameznih petletk tako močno, da lahko da ruskim oboroženim silam vse, kar želijo dobiti, in da s svojo uvozno in posebno še izvozno politiko ustvarja krize na trgih za industrijske surovine in deželne pridelke, pa tudi v državah, ki pretežno prodajajo take surovine ali živijo od izvoza deželnih pridelkov. Zato ne smemo podcenjevati ciljev, ki si jih stavlja nova sedemletka. Imeli bodo svoj vpliv na potek svetovnega gospodarstva tudi v tem slučaju, ako ne bodo dosegli predvidenih števil v proizvodnji. Značilna za novo petletko je tudi okolnost, da je zboljšanje življenskega standarda postavljeno na drugo mesto. Narodi, ki živijo pod moskovsko komunistično diktaturo, bodo imeli korist le od ostankov gospodarskega napredka, to se pravi, samo od tega, kar bo ostalo, ko bodo krite vse potrebe ruske armade in moskovske zunanje politike.

Glavni namen komunističnega kongresa ni bila odobritev sedemletke, glavni namen kongresa je bilo ustoličenje tovariša Hruščeva na prestol njegovih prednikov Lenina in Stalina.

Prvi slavošpev je napravil Hruščev kar sam sebi. Uvodno poročilo je podal kar v svojem imenu. V tem je prekosil celo Stalina, ki je naročal tako poročilo v imenu centralnega odbora. Kar je sledilo uvodnemu poročilu, je bila zmes odobravanja sedemletke in slavošpevov tovarišu Hruščevu. Postal je naenkrat ne samo najpomembnejši tovariš, postal je tudi ideolog, učitelj komunizma, ki ga je treba uvrstiti takoj za Marksom, Engelsom in Leninom. Stalin se mu je moral umakniti s tega mesta že l. 1956. Govornik za govornikom je častil Hruščeva nekako tako, kot so pred leti častili Stalina.

Da pokaže kongresu, da je res gospodar v Sovjetiji, je Hruščev še enkrat obglavil "protipartijsko" skupino Malenkova in treh njegovih prijateljev, Molotova, Kaganoviča in Bulganina. Navzoča bivša člana politbiroja Pervuhin in Saburov sta pa kar na mestu samem opravila očitno spoved s primerno dodatno pohvalo tovariša Hruščeva. Ta del kongresnega sporeda je imel še svoj poseben pomen; pokazal je Sovjetiji in vsemu svetu, kako strnjene so vrste sovjetske komunistične stranke in kako so vsi tovariši za Hruščeva. Pokopano in niti z besedo omejeno ni bilo tisto pred leti tako opevano načelo o "kolektivnem vodstvu." Hruščev je poskrbel, da so ga primerno pohvalili tudi izvenruski komunistični voditelji, vsi po vrsti in brez izjeme. Človek bi sodil po njihovih govorih, da komunistično gibanje še ni bilo nikoli tako enotno in strnjeno, kot je danes.

Kongres je torej potekal tako, kot je želel Hruščev. Vsaj na zunaj je bilo vse v najlepšem redu. Kaj so pa tovariši govorili za kulisami, še ni prišlo na dan. Morda pa tam ni bilo toliko solidarnosti in češčenja. Tudi l. 1956 je bila na zunaj vse lepo, za kulisami pa je Hruščev obglavil Stalina, kar je bilo važnejše od kongresa samega. Ne bomo se smeli čuditi, ako bomo tudi sedaj zvedeli šele pozneje o vsem, kar so neprijetnega govorili za kulisami.

Sedanji kongres ruske komunistične stranke je zopet dokazal, da diktatura ne more živeti brez diktatorja, diktatura z več diktatorji se ne obnese. Ko je umrl Lenin, so tovariši začeli s kolektivnim vodstvom, dokler ni Stalin postal diktator. Isto se je ponovilo po Stalinovi smrti. Umrl je l. 1953. Že po par mesecih so se člani politbiroja začeli klati med seboj. Zakulisni boji so trajali čela štiri leta. Šele poleti l. 1957 je zmagal Hruščev s pomočjo vojske in central-

nega komiteta proti volji politbiroja. Rabil je dobrih 18 mesecev, da se je utrdil na oblasti. Ko je mislil, da je dosti trden, je sklical letošnji kongres.

Ali sedi res dosti trdno, kdo ve? Hruščev sam je pričel o tem in nastopa temu primerno z veliko samozavestjo. Tako je na primer že napovedal, da bo očistil vse gospodarstvo, posebno industrijo in kmetijstvo, vseh tistih, ki se drže na svojih mestih še od Stalinovih časov naprej. Se mora torej vendarle bati, da bi se mu vtegnila kje zagnezdit opozicija. Zaveda se tudi, da je veliko bolj bistre glave in okreten, kot je bil Stalin in da bo lahko prebrodil vse težave, ki bi se pojavile na njegovi politični poti. Končno je po naravi nagnjen h kockanju. Tako je na primer kockal, ko je preko politbiroja šel na l. 1957 na centralni komitet komunistične partije in prevrgel sklepe večine članov politbiroja. Kockal je, ko je odstranil maršala Žukova. Kdo ve, ali se mu bo kockanje zmeraj obneslo? To je zanj nevarno vprašanje, kajti on kocka samo takrat, — kadar si drugače ne zna pomagati, torej v velikih težavah. Kockanje v velikih težavah je pa zmeraj nevarna stvar.

Pennsylvanski prepahi

(Poroča Majk)

Pittsburgh, Pa. — Odkar trgam po Butlerju, po bregu in grebeni tukajšnega hriba pod katerim in po katerem se razteza slovenska naselbina v našem slav-nem "Spieburgu" podplate, se je tu marsikaj spremenilo. Le tu in tam je še kaj iz starih časov, drugo je prenovljeno, remodilirano ali spremenjeno tako, da zgleda vse drugače kakor nekoč. Amerika se razvija naprej in z njo naš slavni "Spieburg."

Tu v Pittsburghu je bilo vedno dosti slovenskih priseljencev. Največ menda Poljakov, Slovakov, Čehov, dosti Hrvatov in tudi nas Slovencev je bilo tu vedno precej. Številne slovanske župnije, nebroj vseh raznih društev, klubov in organizacij, ki so jih ustanovili in organizirali Slovani so pričale, da smo Slovani podjetni, delavni, družabni ljudje. Saj so bili tu že pred nami Irci. Škoti in drugi, pa se s tolikimi organizacijami niso mogli ponašati, kakor mi Slovani.

Ko smo med prvo svetovno vojno delovali Slovani za osvoboditev svojih dežel izpod avstrijskega in nemškega jarma smo imeli tu številne javne shode za tiste namene. Čehi in Slovaki so delali za osvoboditev njihove domovine. Poljaki za njihovo Poljsko. Slovenci in Hrvati za svojo osvoboditev. Shod za shodom se je vršil in vsi shodi so bili številno obiskani. Na naše slovanske shode so prihajali Dr. Goričar, pokojni Rude Trošt, Dr. Niko Zupančič, Dr. B. Vošnjak in še mnogi drugi. Pokojni dr. Grahek in pok. Tone Zbašnjik, pozneje tajnik JSKJ, in še drugi domačini so pomagali. Naš župnik č. g. M. Kebe, ki je tedaj pastiral med Hrvati je prihajal in navdušeno govoril za jugoslovanstvo in slovanstvo sploh. Bilo je veliko navdušenja.

Na nekem shodu se spominjam, pri katerem so tudi Čehi in Slovaki sodelovali je bil glavni govornik pokojni Dr. Masarik, prvi predsednik osvobodjene Čehoslovaške. Navdušeno je nas pozdravljaj vse Slované in dejal: "Nas Slovanov je kot lista in trave. Ko gledam na to našo tu zbrano veliko množico mi moje navdušenje pravi: Saj nisi v Pennsylvaniji, marveč v "PAN-SLOVANJI!" "Množica ga je z gromovitim ploskanjem in vzkliki pozdravila. To so stari spomini, ki kažejo, da je bilo v naši Penni vedno veliko Slovanov. Večinoma vsi delavci, ki so s trdim delom ustvarjali in gradili bodočnost te dežele. Na stotisoče slovanskih delavcev je delalo pod zemljo po premogokopih, da je bilo dovolj "črnega demanta" za ogromne plavže in topilnice. Na površju okrog plavžev in po topilnicah pa pretvarjali bilijone in bilijone ton raznih rud in bilijone in bilijone tonov jekla, železa in razne kovine. Se danes je tako, potomci prvih slovanskih priseljencev to nadaljujejo, le razlika je v tem, da je tehnika zelo olajšala telesni trud pri delu in da udobnejše življenje imajo, kakor pa smo ga imeli mi stari priseljenci, za katere tedaj ni bilo skoro nobenih socialnih pravic,

kakoršnih je deležen sodobni ameriški delavec. V tem je delavstvo doseglo velikanske uspehe. Tudi to se je spremenilo, kakor vse drugo in to na boljše.

Letos slavi naše mesto Pittsburgh dve-stoletnico svojega obstoja. Za mlado Ameriko, ki se je osvobodila izpod tujega jarma še le 1776 je to že visok jubilej. Takega razvoja v tako kratki dobi ne more pokazati v tej dobi nobeno evropsko mesto, kakor ga more naš veliki Pittsburgh, ki je, če se ne motim eno izmed največjih, če ne že največje je jeklarsko središče na svetu.

V kolosalni napredek Pittsburgha je vzidan velik prispevek tudi od strani nas Slovencev. Naši mlajši naj ta "kapital," ki jim gre kot dedščina razumno porabijo, ker ta "kapital" jim nudi upravičenje do pravice za odločevanje v vsem javnem življenju našega mesta in naše države Pennsylvanije. Naglašajte ta "kapital," vaš je, bodite ponosni nanj in okoristite se z njim, kolikor mogoče.

O tem še kaj ob kaki drugi priliki.

* STARA PRAVDA ZA PRAVICNOST in poštenost se še vedno nadaljuje in se bo še dolgo. Človeška narava na obeh straneh je temu vzrok. Vsak gleda za več in več, da je le njemu prav, drugo ga ne briga in v tem je vsa krivda. Vsakdo meni, da ima neko nedotakljivo pravico do vsega kar največ se da dobiti in doseči. Vsakdo je neki "kapitalist" sam zase, kako gre bližnjemu, to mu je deveta briga. To pa vodi v neko socialno anarhijo, v kateri nastajajo "nemarniki," tisti ki znajo in imajo dober tek zraven pa pičlo mero vesti in pravične zavesti, pa postavijo ptiči "imoviči," ki ne dajo počenega groša na to kako gre drugim in tako imamo dva tabora, ki začeta drug drugemu kazati zobe. Mnogokrat postanejo zobje preostri in žalostne posledice sledijo. Ne omenjam tega, da sanjam. Rad bi nekako čitatelju odprl okno, skozi katerega bi videl in spoznal razloge, zakaj je na svetu toliko socialnih sporov in borb, težav in trpljenja in to samo radi človeških slabih lastnosti, ki jih zgoraj omenjam.

Pri nas v Pittsburghu je pred nekaj dnevi objavil zanimivo poročilo David J. McDonald, predsednik organiziranih jeklarskih delavcev v tem okrožju. Pripravlja in snuje novo pogodbo med Unijo jeklarskih delavcev in jeklarskimi družbami in podjetji v tem okrožju. S svojim poročilom hoče namreč informirati javnost, zakaj bo Unija jeklarskih delavcev prišla na dan s svojimi zahtevami. Navaja za zadnje štiri četrtletja, kako so vodstva jeklarskih podjetij in razne načine dvignila proizvodnjo, a to s krajšimi urami, kar jim prinaša več dobička. Oni so na boljšem. Delavci pa ne ker manj časa delajo in jim ne pride pri tem toliko zaslužka. V tem je krič. In to je tisto, da potem delavci zahtevajo večje plače, da bi nekako prišli tudi radi

do svojega deleža pri proizvodnji. Pogajanja se bodo kmalu začela. Dosedanje pogodbe bodo iztekale pomladi. Ali pride do soglasja, ne da bi prišlo do kakih stvk, se še ne ve. Jasno pa je, da bo unija zahtevala višje plače za delavce in že se navaja za to razloge. Življenske potreščine so se za nekaj podražile, če tudi nekatera poročila dopovedujejo, da so se nekatere potreščine nekaj malega pocenile. Za one, ki delajo je nekoliko manj dela, torej manj zaslužka in to se pozna. Dalje se višajo davki na hiše in zemljišča, drugi davki in kolikor gre iz delavskih žepov za vse to, je tam potem toliko manj za druge potreščine. Ne zakrivajmo, inflacija se še vedno nadaljuje. Sicer ne galopira v divjem tempu, se pa pomakne navzgor vsako leto višje za nekaj odstotkov. In kdo to plača? Ti in jaz. Lastniki hiš in stanovanjskih poslopij pravijo, mi moramo plačati višje davke, vi, ki imate stanovanja v najemu morate plačati višje najemnine. Drugi mene, jaz tebe. Drugi segajo z računi meni in žep in pravijo daj več in več, jaz moram tebi in tako drug drugemu segamo v žep, se ne kxamo, jezimo, pomagaj pa nič, zahteve so večje in večje. Ta ples gre naprej in naprej brez konca in kraja.

* PAR DROBEV ZA RADOVEDNOST:

—Ali veste, koliko jezikov je poznanih, da jih govorijo ljudje vseh raznih narodov in rodov na svetu? — Ugotovitev glede števila jezikov pove, da na vsem svetu ljudje govorijo okrog 2,796 raznih narečij in jezikov.

—Ali veš, koliko "kvekarjev" (Quakers) je bilo predsednikov Združenih držav? — Samo eden, to je bil Herbert Hoover.

—Ali veste kako dolgo in od kedar uporabljajo ljudje zelje kot hrano? — Zelje so sadili in gojili kot domačo jed v Angliji in v zapadni Evropi še za časa rimske dobe. Zgodovinarji pa trdijo, da so zelje poznali in častili v svojih verskih opravilih še celo starodavni Egipčani.

—O vremenu so pa rekli stari Belokranjci to le: "Če v svečanu (februarju) mačka na soncu leži, v sušcu (marchu) spet rada na peč pribeži..."

Tako, zdaj je pa čas, da piko naredim, vas vse pa iskreno pozdravim in vsem vse najboljše želi, vaš,

Stari Majk.

Velikom je pomagala

Bessemer, Pa. — Pretekli ponedeljek smo tod pokopali 76 let staro go. Ano Brnčič, plemenito rojakinjo, ki je vedno rada pomagala svojemu bližnjemu.

Čeprav je prišla v Ameriko že pred pol stoletja, so ji bili slovenski rojaki vedno blizu. Ko je po drugi svetovni vojni čitala o tem, kaj vse morajo oni rojaki, ki so se umaknili pred komunističnim nasiljem iz rodne domovine, prestatjati v begunskih taboriščih, je hitela pomagat. Najmanj 10 je bila sponzor ter jim tako odprla vrata v to blagoslovljeno deželo. Več od njih jih živi sedaj v Clevelandu, štiri družine pa tukaj v Bessemeru.

Naj blaga rojakinja počiva v miru uživajoč v nebesih plačilo za svoja dobra dela!

Tereza in Frank Krofci.

Pevski zbor Triglav

Cleveland, O. — Na pustno soboto zvečer smo se prav prijetno imeli na našem pustovanju. Ko so prihajali gostje v maskah, je bilo smeha na koše. Največ jih je bilo zopet iz Bele Ljubljane — Euclida.

Mr. Segulina smo postavili za sodnika v družbi z Mr. Fr. Loucha in Mrs. Culkar. Upam, da je bil z darili, ki so mu bila prirejena, vsak zadovoljen. Sodnikom lepa hvala za trud.

Na plesu smo imeli konje —

VESTI IZ SLOVENIJE

Knjižnica Sinjega galeba Mladinske knjige v Ljubljani je ponatisnila v 2 knjigah Finžgarjev roman Pod svobodnim soncem. Predgovor tej izdaji je napisal avtor Finžgar sam, delo je pa ilustriral slikar Marij Pregel.

Dr. Silva Trdina je napisala učbenik za literarno teorijo pod naslovom Besedna umetnost. V njem je obdelala nauk o slogu ali stilistiki, nauk o osnovah meroslovja ali metriki ter nauk o vrstah in oblikah besedne umetnosti ali poetiki. V poznavanje likovne umetnosti in njenih slogov pa uvajajo dijaka reprodukcije umetnin tujih in domačih mojstrov s komentarji dr. Staneeta Mikuža in dr. Luca Menasheja.

"Dieta pri žolčnih kamnih" je knjiga, ki sta jo napisali dr. Božena Zajec-Lavrič in Marija Gam, izšla je pa v založbi Centralnega zavoda za napredek gospodinjstva v Ljubljani.

Komunisti so se uredili tudi s številnimi grosističnimi podjetji, ki so jih ustanavljali po vsej državi. Na nedavni seji upravnega odbora Zveze trgovinskih zbornic Jugoslavije so ugotovili, da je takih podjetij v državi preveč ter da ovirajo normalen promet in tudi podražijo jeho blago.

V Jugoslaviji imajo sedaj 8 radijskih postaj. Ugotovili so, da so sedaj prodali že nad en milijon sprejemnikov.

Na 11. nacionalnem kongresu za zaščito otrok v Beogradu so po 17 referatih in koreferatih v resolucijah "potrdili enotnost aktivnosti velikega števila družbenih organizacij za vzgajanje in izobraževanje otrok in mladine, tako, da je vzgajanje mladih generacij postalo neločljiv del borbe za socialistične družbene odnose."

Arheološka ekipa ptujskega muzeja že od leta 1955 vrši arheološka izkopavanja raznih predmetov, ki so se jih ljudje posluževali v prazgodovinski naselbini v Ormožu. Izkopani material iz leta 1957 in 1958 še ni povsem inventariziran, čeprav imajo že 17,000 inventarnih števil. Ko bodo material dokončno uredili, ga bodo objavili v posebni publikaciji. Dosedaj so

dve mladi dekleti. Največ smeja je vzbudila mlada gorila. Mene je presenetila in jo nisem spoznala, čeprav je hčerka naše sosedice. Škoda, da ni bilo več mask! Za drugo leto jih obetajo več, če bomo zopet kaj takega priredili. Euclidske maske so se prav postavile. Hvala lepa za obisk! Tudi naše domače niso bile slabe. Igrali so Grabnarjevi fantje in z godbo so bili na splošno vsi zelo zadovoljni. Ti bodo igrali tudi za naš koncert — 3. maja letos. Ne pozabite tega dne!

V kuhinji sta delali Mrs. C. Valentin in Mrs. K. Eštanek, ki vedno radi pomagata zboru. Hvala lepa! Kar je bilo pečiva, smo ga preskrbele pevke, prav tako tudi darila za maske. Le tista lepa srca za prve nagrade so od Triglava. Vsem prisrčna zahvala, kdor je kaj daroval ali delal za uspeh prireditve. Hvala tudi g. Sušteršiču za oglašanje na radio WERE in Ameriški Domovini za objavo dopisov.

Od onih članov zbora Triglav, ki se prireditve niso mogli udeležiti, smo prejeli sledeče denarne darove: Joe Polz \$5, Mary Cedric \$5, Charlie Zakelj \$2, Jack Strel \$2, Frank Demars \$1.

Po desetih letih je zopet prišla pri zboru peti Mrs. J. Slak — Milli (Rus). V letih, ko je bila odsotna, je rodila pet sinčkov na veselje moža in vseh prijateljev. Dobrodošla zopet med nami!

Ana Jesenko, poročevalka.

pa izkopane predmete že razstavljali v Ormožu in Ptuj.

Mariborčani morajo jesti slab kruh. To je razvidno in analize kruha pri Higijenskem zavodu, kjer so ugotovili, da dober kruh pečeta samo dve pekarni ostale tri pa zelo slabega. Te pekarnice se izgovarjajo, da so preobremenjene z delom ter da so naprave v podjetju tudi zastarele.

V Trebnjem na Dol. so odprli novo postajno železniško postopje.

Zvezna skupščina je sprejela predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o javnih uslužbencih. Po tem zakonu so za javne uslužbenke določene naslednje bruto plače: Plačilni razred I-1 59,800, I-2 56,200, II-1 52,500, II-2 48,900, III. 43,500, IV. 39,600, V. 37,100 VI. 34,800, VII. 32,600, VIII. 30,300, IX. 28,500, X. 26,500, XI. 24,600, XII. 22,800, XIII. 21,200, XIV. 19,800 XV. 18,500, XVI. 17,400, XVII. 16,400, XVIII. 15,700, XIX. 15,000 in XX. 14,400.

"Zaostalo ali malomarnost?" Tako se vprašuje neki A. Čebulj v Slov. Poročevalcu, ko ugotavlja, da je v Jugoslaviji cepljenih proti kozam samo okoli 57% otrok. Kot znano je cepljenje proti kozam obvezno. Pisec omenjenega članka, dalje pravi, da bo marsikdo mislil, da je ta visoki odstotek necepljenih otrok proti kozam posledica razmer na jugu. "Toda neizprosnna statistika" — tako nadaljuje omenjeni Čebulj — "je na zadnji seji OLO Kranj pokazala, da smo glede cepljenja proti davici in kozam tudi mi izredno malomarni. V kranjskem okraju, v koraju z najvišjim narodnim dohodkom v Jugoslaviji, v okraju z najbolj razvitim družbenim in gospodarskim življenjem, v okraju, ki se ponaša še s številnimi drugimi "naj," je cepljenih proti kozam komaj 60%, proti davici pa 57% vseh otrok. Primer Gorenjske pa je prav gotovo značilen za vso Slovenijo."

Pri cepljenju otrok proti otroški paralizi, ki je prostovoljno in je treba za vsakega otroka se plačati pristojbino 600 dinarjev, pa je bilo v istem okraju cepljenih 93.3% otrok. Na podlagi tega dejstva omenjeni Čebulj prihaja do zaključka, da za tako visoki odstotek necepljenih otrok proti kozam in davici niso krivi le ljudje, ampak v veliko večji meri zdravstvena služba, za katero izgleda, da je odgovorela za občinami vred.

"Socijalizam" je nova revija, ki je začela izhajati v Beogradu kot dvomesečnik. Izdaja jo kot svoje glasilo Centralni komite Zveze komunistov Jugoslavije. V uredniškem odboru je tudi znani "varuh" čistosti komunistične doktrine Boris Zihnerl.

Po daljšem presledku je v ljubljanski operi zopet gostovala Veronika Mlakarjeva, hčerka plesnega umetniškega para Pina in Pije Mlakar. Nastopila je v Hrističevi Ohridski legendi, v kateri je plesala Biljana.

Škocijanske jame imajo vedno več obiskovalcev, ki občudujejo v jami Veliko in Malo dolino. Velika dolina predstavlja 164 m, globok in pol kilometra širok prepad. Na dnu prepada se pešni razbesele Reka, ki izvira pod Snežnikom, v Škocijanskih jamah ponike ter teče pod zemljo 39 km daleč in pride na dan kot Timav pri Devinu. Med zelo lepe dele teh jam štejejo Paradiž, to so kristalno čista jezera in vitki kapniki. Dalje so znane Tominčeva, Schmidlova in Tiha jama ter Hankejev most, zgrajen 70 m nad divjo sotesko Reke.

Naše gore list

SODOBNA POVEST

"Kar gotovo. Na svetu mora biti ljudje, ki drugim pravi, kaj naj storijo, sicer bi bili kakor ovce brez pastirja. Vsi ne morejo biti voditelji, in kar mene zadeva, naj kar bodo, če je tako hočejo. Obe vrsti ljudi sta potrebni. Kje bi bil danes Lemi Gil brez Rebeke, bi rada vedela? Mi more kdo povedati? Ali pa Lajmen Bers? Ali ga ne drži Prudencia v kleščah, da sploh še opravlja tesarске posle? Nekega dne — le zapomnite si — bomo imeli brihtno žensko v Beli hiši. Morda jaz tega ne bom učakala in vidve tudi ne, tak čas pa pride tako gotovo kakor Božič. Kako bi vam uga-jala ženska kot predsednica, Lorna?"

"Prav nič mi ne bi ugajala," se je namrščila Lorna.

"In tebi, Betka?"

"Sovražila bi jo!" je krepko poudarila nečakinja.

"Torej kaže, da bi jaz ne bila izvoljena, če bi se letos pogajala za to mesto," se je zahahljala Mrs. Holmes. Ko pa je mimogrede pogledala Lorno, se je na mah zresnila in zaskrbljeno vzkliknila: "Bog se usmili, Lorna, kako ste blede! Ali vam je slabo?"

"Ne. Zakaj pa vprašujete?"

"Ker ste blede kakor zid. Še nikoli vas nisem videla take. Vas je sprehod utrudil?"

"Ne. Počutim se čisto dobro."

"Pa se vam ne vidi. Menda se niste sprehajali brez klobuka, da bi vam sonce žgalo glavo?"

"Ne, klobuka nisem imela, saj tudi nisem bila kaj dosti na soncu. Bila sem v gozdu."

"Ste že morali precej hoditi po soncu, preden ste prišli v gozd. Nespametno ravnote, da hodite takole nepokriti. Poleti kaj takega ni varno. Dekleta delajo tako, vem, ni pa pametno."

CHICAGO, ILL.

HELP WANTED

REGISTERED RECORD LIBRARIAN

88 bed hospital, pleasant surroundings, free meals. Blue Cross, life insurance. Hospital experience necessary. Salary open.

CENTRAL COMMUNITY HOSPITAL

5701 S. Wood
REpublic 7-4600

(33)

MEDICAL STENOGRAPHER

40 hours, 5 day week. Salary open. 88 bed hospital. Pleasant surroundings, free meals. Knowledge of medical terminology required. English speaking. Contact Dr. Roth or Mrs. Jones.

CENTRAL COMMUNITY HOSPITAL

5701 S. Wood
REpublic 7-4600

(33)

DISTRIBUTORS

CHOICE TERRITORIES THROUGHOUT THE ENTIRE U. S. A. Now Exist NEW PORTABLE TRAVEL-WELD

ARC WELDER

Mounts Easily Under the Hood of Pick-up Trucks
Powered by Truck Engine

OUTPUT UP TO 300 AMPS.
WELDS • CUTS • BRAZES

If You Have a Following and Can Produce Sales, the Potential is Virtually Unlimited

While Exceptional Openings in Choice Areas Are Available, Write or Wire Today

ALL REPLIES CONFIDENTIAL

BRAHAM INDUSTRIES

BRAHAM, MINNESOTA

(33)

KOLENDAR društvenih prireditev

MAREC

8. — Društvo Danica št. 11 SDZ ima v prizidku SND na St. Clair Ave. kurjo večerjo. Začetek ob štirih pop.

15. — Glasbena matica vprizori Puccinijevo opero (enodejanko) "Sestra Angelika" in koncert v SND na St. Clair Ave. Začetek ob 3:30 popoldne.

APRIL

5. — Pevski zbor KOROTAN priredi v avditoriju Sv. Vida koncert.

12. — Pevski zbor JADRAN priredi spomladanski koncert v SDD na Waterloo Rd. — Začetek ob štirih pop. Po koncertu ples.

12. — Pevski zbor PLANINA priredi v Slov. domu na 5050 Stanley Ave., Maple Heights spomladanski koncert. Začetek ob 6:30 zvečer.

19. — Slovenski oder bo podal v

Slov. nar. domu na St. Clair Ave. igro "On in njegova sestra".

25. — Podružnica št. 47 SZZ prireja v SDD na 10814 Prince Ave. večerjo s pečenimi piškami. Začetek ob šestih.

26. — "Zdrženi igralci" bodo podali v Avditoriju pri Sv. Vidu opereto "Mežnarjeva Lizka."

MAJ

3. — Pevski zbor TRIGLAV priredi letni koncert in pod pevski prizor v Sachsenheim dvorani na 7001 Denison. Začetek ob štirih pop. Po sporedu domača zabava v SND na 6618 Denison Ave.

JUNIJ

20. — Društvo Naš dom št. 50 slavi z banketom v SND na E. 80 St. 30-letnico obstoja. Začetek ob šestih zvečer.

V tretjem razodetju je Jezus zahteval od sv. Marjete poseben praznik svojemu Srcu. Zelo težka naloga za ubogo neznanatno redovnico! Po človeško mišljeno bi se moral Jezus obrniti na papeža ali vsaj kakkega škofa, da se je na Marjeto, je bilo na videz nesmiselno. Toda Jezus sam je Marjeto to pojasnil:

"Ali ne veš, da izberem slabotne..." In to, kar je zahteval, je sijajno uspelo, kljub sovražstvu janzenistov in potem revoluciji, ki je zadivjala v Franciji.

L. 1697 je prosil red Marijinega obiskanja sv. stolice, da dovoli posebno sv. mašo za praznik Srca Jezusovega in cerkvene dnevnice, toda prošnja ni bila uslišana; le mašo k sv. peterim ranam so dovolili za ta praznik. L. 1726 so prosili v Rimu poljski kralj Friderik Avgust, španski kralj Filip V., krovski in marseljski škof, da bi se smel obhajati praznik Srca Jezusovega za vso Cerkev s posebno mašo presv. Srca. Več kot sto nadškofov in škofov, mnogo občin in društev bratovščine Srca Jezusovega se jim je pridružilo. Povod tej prošnji je bil, da je bilo mesto Marseilles čudežno rešeno kuge. Po tem dogodku so zopet prosili v Rimu, toda še niso bili uslišani. Odgovor se je glasil, da se mora pobožnost še nadalje in natančneje preiskovati. Okrog l. 1763 so prosili poljski škofje, poljska kralja Stanislav I. in Avgust III., francoska kraljica Marija Karolina, vojvoda Klemen Franc Kleve-Berg in 148 škofov in redovnih generalov apostolsko stolico, da jim dovoli posebno

sv. mašo in brevir Srca Jezusovega. To pot je bila njih prošnja uslišana; toda to, kar so želeli, je bilo samo dovoljeno, ne pa še zapovedano. Na veliko žalost častilcev Srca Jezusovega je ravnal Rim prav previdno. Vse so zelo natančno preiskovali, kakor kake sumljive stvari, tako razodetja sv. Marjeti kakor tudi njeno življenje in čudeže, ki so se dogajali.

Končno je le uspelo. Ko je l. 1854 papež Pij IX. proglasil brezmadežno spočetje Marijino za versko resnico je 26. avgusta 1856 določil, naj se praznuje praznik presv. Srca Jezusovega po vsej katoliški Cerkvi; vsak duhovnik naj v petek po osmini sv. Rešnjega Telesa moli brevir in bere sv. mašo Srca Jezusovega.

Vlada papeža Leona XIII. je privedla pobožnost Srca Jezusovega do najlepše zmage in slave. Tedaj je Leon XIII. povzdignil praznik Srca Jezusovega v prvo vrsto cerkvenih praznikov. V nekem govoru se je ta papež izrazil: "Pobožnost Srca Jezusovega lahko danes imenujemo posebno znamenje prave Cerkve, ladjod njenega zveličanja, zastavo njene bodoče zmage, temelj vseh naših nad v boljše bodočnost. L. 1899 je Leon XIII. izdal okrožnico o presv. Srcu Jezusovemu in določil, naj se ves katoliški svet posveti Srcu Jezusovemu, kar se je potem zgodilo v nedeljo 11. junija 1899.

Papež Pij XI. je 8. maja 1928 povzdignil praznik presv. Srca Jezusovega v praznik prve vrste s osmino in ukazal, da opravijo verniki ta dan vsako leto po vseh katoliških cerkvah na svetu zadostilno (spravno), od sv. stolice odobreno molitev in tako zadoščajo Srcu Jezusovemu za hudobije sveta.

Praznik se obhaja v petek po osmini praznika sv. Rešnjega Telesa tako, kot ga je zahteval Zveličar sam. Praznik je velik, toda ni zapovedan kot drugi prazniki te vrste in se lahko poljubno dela; praznovanje je v tem, da ga verniki praznujejo tako, kot je naročil Jezus sv. Marjeti: "Ta dan naj prejmejo verniki sv. obhajilo in s slovesno spravno molitvijo naj vračajo mojemu Srcu čast, ki so mu jo vzela žaljenja, ki so se godila, kadar je bilo izpostavljen na oltarjih." To je smisel praznovanja praznika presv. Srca Jezusovega. Za to praznovanje daje Zveličar tem, ki tako praznujejo, bogato nagrado, ko pravi sv. Marjeti: "Obljubim ti pa, da se bo razširilo moje Srce in izlilo obilno svojo ljubezen na vse, ki mu bodo izkazovali to čast in se trudili, da mu jo izkažejo tudi drugi."

Take obljube božji Zveličar ni dal za noben praznik kot ravno za tega. Iz tega sledi, da mu je ta praznik zelo ljub in drag. Kako so ljudje sprejeli to Njegovovo vabilo? Hladno, da ne re-

čem naravnost brezbrizno. Težko je na kak drug praznik tako malo ljudi v cerkvi, kot jih je ravno na praznik presv. Srca Jezusovega. Po večini jim je jako malo mar bogata nagrada, katero Gospod ponuja, ko v slabo obiskani cerkvi čaka, da pridejo ljudje, prejmejo sv. obhajilo in mu zadoščajo za razžalenja, ki se gode. Zelo rad bi jih nagradil, kot je obljubil, pa jih ni in tako zastoj čaka z darovi, katere bi tako rad delil vsem, ki bi mu izkazali to čast in se malo potrudili, da mu jo izkažejo tudi drugi. Čudimo se, zakaj je danes tako na svetu, pritožujemo se in tarnamo nad čudnimi časi in ljudmi, z bojaznijo gledamo v bodočnost in se tresemo pred iznajdbami, ki utegnejo biti uničujoče zlasti se bojimo komunistične nevarnosti, ki se širi med vse narode. Njega, ki vso to nevarnost lahko odstrani in stori ljudi srečne, pa preziramo in se ne brigamo za Njegov blagoslov, navodila in obljube. Kdor je bil na ta praznik v cerkvi bo priznal, da je to resnica.

Francoski škof Janez Jožef Languet je l. 1728 spisal knjigo o življenju sv. Marjete Alakok. V knjigi, ki je potem po nemški predstavi skrajšana izšla l. 1924 tudi v slovenščini, je opisan izredno zanimiv dogodek, ki zasluži, da ga izve tudi slovenska javnost.

L. 1683 so Turki stiskali Avstrijo ter 16. julija pričeli oblegati Dunaj. Papež Inocencij XI. je razpisal sv. leto in običajne odpustke, naj bi se po njegovem namenu molilo za odvrtitev nevarnosti. Tedaj je v samostanski kapeli Marijinega obiskanja molila sv. Marjeta Alakok, ki je pobožnost v ta namen povečala. Jezus je dal Marjeti na znanje, da so si to stisko od strani poganov nakopali kristjani s svojo nezvestobo, zlasti tudi, da zadene Bogu posvečene osebe največja odgovornost, zato se božje usmiljenje umika pravični jezi božji. Marjeta je bila poklicana, da odvrne najhujše od kristjanov in Jezus jo je poučil, kako naj uporabi čas sv. leta na najbolj koristen način. Zadostilna pobožnost presv. Srcu Jezusovemu, tam v Paray le Monialu je odločila rešitev Dunaja. Pisatelj knjige o sv. Marjeti pravi: "Ali bo pač svetovna zgodovina tako pravič na, da bo to zabeležila?"

(Dalje prihodnjič.)

Ali že veste...

Rudarstvo je eno najstarejših industrij človeštva. Že v 6. tisočletju pred Kristusom je bilo zaposlenih v rudnikih bakra in turkizov na Sinajskem polotoku okoli 8000 delavcev. iKtajske cesarji so pred več kot 2000 leti podpisovali državne listine s odtisom svojega palca. Indijanci so mnogo stoletij pred odkritjem Amerike v Novi Mehiki gradili prve večstanovanske hiše Novega sveta. Nekatere so imele do 1200 sob. Zdravniki v starem Rimu so mislili, da je najboljšje zdravilo za duševne in živčne bolezni dolgo potovanje po morju in s tem združena morsk bolezen. Do 18. stoletja so izvažali egiptovske mumije v Evropo in jih prodajali v lekarni, ker so jim pripisovali zdravilno moč. Ščite srednjeveški viteзов so krasili z umetniškimi okraski, da so se od glave do pet v oklepje zaviti borci lahko razločevali. Iz teh znakov so kasneje nastali družinski in deželni grbi.

Segrevanje lesa, ki se s tem pretvarja v oglje, je verjetno najstarejši kemični izpreminjalni proces, ki ga je sprožil človek. Pred okoli 2000 leti je neki Kitajec zapisal prvo pisмено poročilo o uporabljanju oglja.

Petroleji so za prodajo začeli na načrtno črpali l. 1904 v Oklahomi.

Združitev občin

Okrajni ljudski odbor v Lj. je razpravljal na osnovi sklepov ljudskih občinskih odborov v Mengšu, Morčah, Borovnici in še ponekod drugod o združitvi teh občin. Tako naj bi se občini Mengeš in Moravče združili z Domažalami. Nova občina bi imela preko 35.000 prebivalcev in skupni narodni dohodek na leto 6.141.000.000 dinarjev. Ukinili so tudi občino Borovnica in jo priključili občini Ljubljana-Rudnik.

Ženske dobijo delo

Hišno delo

Dober dom za vdovo. Privatna soba in kopalnica. Dva v družini. Priporočila potrebna. Pišite na Box 1659, c/o American Home, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio. (34)

MALI OGLASI!

Dve opremljeni sobi oddajo
Dve opremljeni sobi s porčem oddajo v najem moškemu na 1069 E. 72 St. Kličite RE 1-7051.

NAPRODAJ

Samo \$4.900. — Blizu Grove-wood Ave. hiša 3 sobe, kopalnica, preurejena kuhinja, plinski ogrev.

V Euclidu, hiša 5 sob, pol duplex, klet, plinski ogrev, ena in pol garaža. Naplaciilo \$800, mesečno odplačilo \$89.00.

NOV ZIDAN BUNGALOW, 3 spalnice, jedilnica, ena in pol kopalnice, zadaj veranda, podepljena klet, garaža za 2 kare, najboljši nakup, ki gal ahko napravite!

KOVAC REALTY

960 E. 185 St. KE 1-5030 (32)

Stanovanje oddajo

Štirisobno stanovanje oddajo v najem zakoncem z enim otrokom na 448 E. 157 St. Kličite EV 1-7885. (33)

Hiša naprodaj

Na Donald Ave., 6 sob za eno družino, 3 spalnice, 1 spodaj, 2 zgoraj, aluminijasta ob straneh, zimska okna, mreže in aluminijasta vrata, plinski furnez. Vse v najboljšem redu. Cena zmerena. EN 1-0914. —(33)

Stanovanje se odda

Tri neopremljene sobe in kopalnico se odda. Po želji tudi garažo. Vprašajte na 1159 E. 76 St. —(33)

Sobe se odda

Pet lepih sob se oddajo zgoraj z furnezom najrajši odraslim, lepa okolica na 16103 Huntmere Ave. (35)

Naprodaj

Pralni stroj "Apex" z ožemal- cem v izvrstnem stanju se prodaja na 4839 Anderson Rd., Lyndhurst. EV 1-3524. (32)

Sobe se odda

V najem se dobi 5 sob. Vprašajte v Šornovi restavraciji, 6036 St. Clair Ave. EN 1-5214. (X)

Hiša v najem

Odda se šestsobna enodružinska hiša. Na novo dekorirana, plinski furnez. Vprašajte na 1369 E. 52 St., med St. Clair in Superior. (33)

Išče delo

Izučen mizar želi dela za hišna popravila, nove garaže ali nove hiše. John Ludwig, 20331 Nauman Ave. IV. 1-7133. (10,12,16 feb)

Prijatelj's Pharmacy

SLOVENSKA LEKARNA
Prescriptions — Vitamins
First Aid Supplies

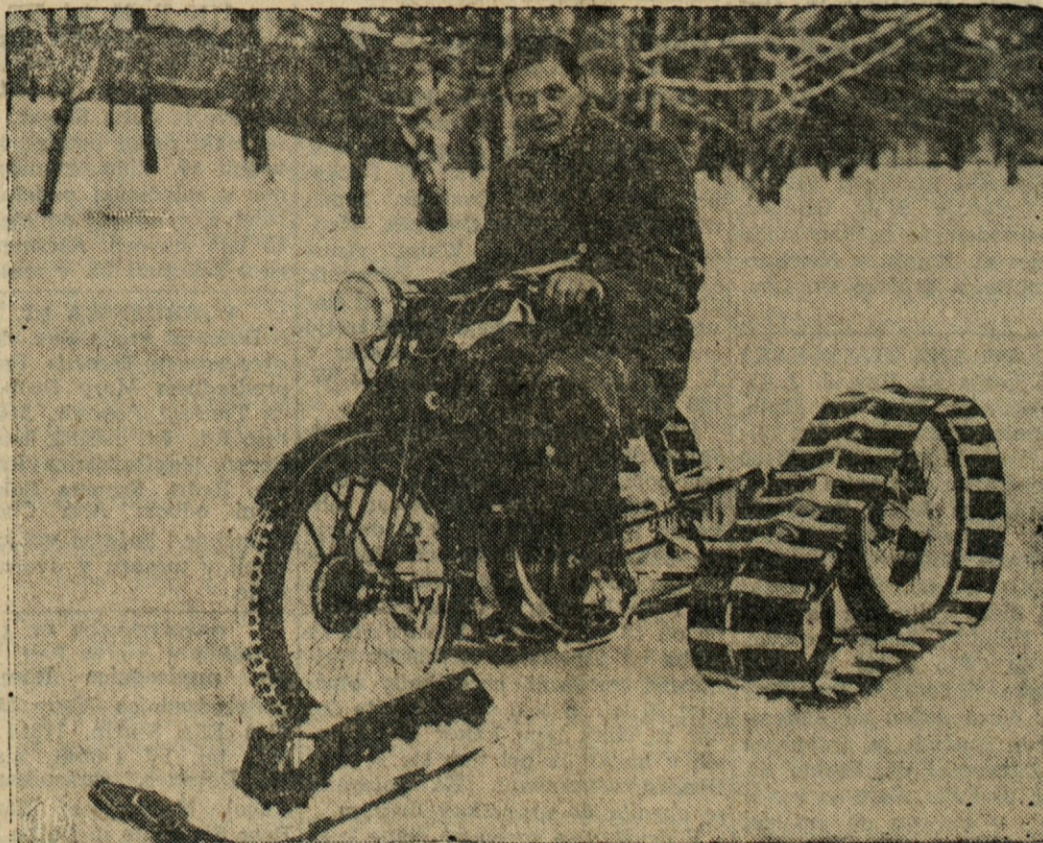
Vogal St. Clair Ave in E. 68 St.

ČE HOCETE...

prodati ali kupiti poselitvo ali trgovino, obrnite se do nas

JOS. GLOBOKAR

986 E. 74th St.
HE 1-6007

ZA SNEG — Reidar Berg iz Osla na Norveškem je izdelal vozilo, ki ne potrebuje nobene ceste, pač pa sneg. Prednje kolo motocikla je opremljeno s smučko, na zadnji dve pa je dal poseben pas.

